

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงหลายอย่างที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะการประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้ผู้ที่หารายได้หนึ่งรายบริการหรือหญิงที่สังคมขนานนามให้ว่า "โสเภณี" หน้าสถานีรถไฟ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบกับความทุกข์ยากความลำบากและถูกเบียดขับจากคนในชุมชนให้กลายเป็นคนชายขอบมากยิ่งขึ้น จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพชีวิตและสาเหตุแห่งปัญหาชีวิตของคนกลุ่มนี้ว่าเป็นอย่างไร มีสถานภาพทางสังคมเป็นอย่างไร มีปัญหาชีวิตที่เสี่ยงต่อการที่จะทำให้เกิดปัญหาสังคมอย่างไร และต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการในเรื่องใดบ้าง โดยอาศัยกรอบทฤษฎีการประทับตรา

ผลการศึกษาพบว่า หญิงขายบริการบริเวณสถานีรถไฟเป็นเสมือนผู้หญิงสองภาค กล่าวคือ

ภาคหนึ่ง ในสายตาของคนในชุมชนที่หญิงขายบริการเข้ามาอาศัยและใช้เป็นแหล่งทำมาหากินมักมองพวกเธอว่า เป็นผู้ที่มีความแปลกแยกจากบรรทัดฐาน กฏระเบียบ และศีลธรรมอันดีงามของสังคม จึงเกิดการนิยามที่เป็นอคติหรือมักถูกมองในแง่ลบ นอกจากนี้ยังถูกมองว่าเป็นประชากรส่วนเกินที่เข้ามาอาศัยอยู่ในสังคม และมักถูกมองว่ามีการศึกษาน้อย ไม่มีเงิน โอกาสที่จะยกฐานะขึ้นมาอยู่ในสังคมเมืองจึงเป็นเรื่องยาก เพราะเป็นเสมือนตราประทับสำหรับผู้ประกอบอาชีพนี้เสียแล้วที่ว่า "ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพนี้ยอมไม่ใช่ผู้หญิงดี" พวกเธอจึงมีความรู้สึกต่ำต้อย ต้อยศักดิ์ศรี ท้อแท้ และถูกเบียดขับให้กลายเป็นคนชายขอบของสังคมนั้นคือการประกอบอาชีพที่เป็นชายขอบของสังคม รวมทั้งการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นชายขอบ หรือที่เรียกว่า "กลุ่มคนจนเมือง"

อีกภาคหนึ่ง พวกเธอเป็นแม่ของลูก และส่วนใหญ่เป็นแม่หม้าย สามียายบ้าง หย่าร้างกับสามีบ้าง สามีติดคุกบ้าง ทำให้ขาดผู้นำครอบครัว พวกเธอจึงต้องเป็นผู้นำครอบครัว มีหน้าที่เลี้ยงดูคนในครอบครัวให้ได้รับความสุขสบายตามอัตภาพ โดยไม่มีใครรู้ว่าเธอประกอบอาชีพอะไร เธอยังคงเป็นแม่ที่ดี เป็นคนดีในสายตาทุกคน และนั่นคือความสุขในยามที่เธอกลับบ้าน แต่ก็ไม่รู้ว่าความสุขเช่นนี้จะคงอยู่ได้นานเท่าใด

นอกจากนั้น พวกเธอยังเป็นกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์และโรคอื่นๆที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ และเป็นกลุ่มคนที่ขาดโอกาสที่จะได้รับสวัสดิการของรัฐ

แต่ถ้ารัฐยังละเลยไม่ให้ความสำคัญและไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้อย่างจริงจัง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับพวกเธออาจจะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาอีก